

121. številka.

(v Trstu, v soboto zvečer dne 9. oktobra 1897.)

Tečaj XXII.

"EDINOST"
 Ithaja po trikrat na teden v šestih izdajih ob zvezkih, četrtih
 in sobotah. Zjutranje izdanie iz-
 haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
 urti večer. — Obojno izdanie stane:
 se jedensedeči. f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50
 na tri meseca 3.— 4.50
 na pol leta 6.— 9.—
 na vse leto 12.— 18.—
 Narodnina je plačevati naprej na narodno
 brez priležnosti narodnino se sprava ne
 ozira.

Poznanične številke se dobivajo v pro-
 дажalnicah tabaka v Trstu po 20. n. v.
 Izven Trsta po 4. n. v.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorske.

„V edinosti je moč“.

Pomoč bednemu prebivalstvu.

Govor posl. Spinčiča v seji zbornice poslancev
 dne 6. oktobra 1897.

Governik je pričel hrvatski in je nadaljeval
 nemški:

Visoka zbornica! Dne 24. m. m. smo stavili
 jaz in tovariši nujen predlog. Isti se nanaša na
 bedo v Istri. Istra je, kakor znano, jedna najubož-
 nejih, ako ne najubožnejša pokrajina v monarhiji. K
 temu pripomagajo tudi razni naravni dogodki. V
 minolih stoletjih so vladale tam različne bolezni,
 celo kuga, tako, da je bilo prebivalstvo skor uni-
 čeno; in da niso došli novi naseljenici, in sicer
 povabljeni po tedanjih vladah, bi sploh ne mogli
 govoriti o kakem poljedelstvu. V tem stoletju, in
 sicer nekako v sredi istega, prišel je oidiūm na
 trte — grozdje pa je glavni produkt v Istri —
 in je uničil ta produkt skoro popolnoma.

Dobili smo sredstvo za pobjanje te bolezni.
 Ljudje so si opomogli nekoliko, blagostanje se je
 povzdignilo nekoliko. Potem pa so se prikazale
 nove bolezni na trtah, tako trtna uš na mnogih
 krajinah poluotoka, kakor tudi na kvarnerskih otokih,
 pripadajočih k pokrajini. Zatem je prišla perono-
 spora, in sicer po vsej deželi. Tudi proti tej se je
 našlo bojno sredstvo, toda v zadnjih dveh letih se
 skoro ni moglo izkorisčati to sredstvo, in sicer iz
 tega vzroka ne; ker so bila velika deževja ravno
 v dobi cvetja, v spomladici, ko bi bilo trebalo škropiti,
 tako, da škropenje ni koristilo mnogo, oziroma
 ne bi bilo koristilo mnogo. Tako torej je bilo tudi
 v tem letu. Na to je prišla velika trajna suša v
 mesecih julij, avgust in do dne 12. septembra,
 tako, da nismo imeli nikakega dežja v teh dveh,
 skoro dveh in pol mesecih. Ta suša pa je zopet
 uničila ostale nasade. Dne 12. septembra je prišel
 dež, toda združen s točo v raznih krajinah, in dež
 sam je trajal predolgo. Toča je uničila polovico,
 tudi dve tretjini ostalega grozja v občinah Dolina,
 Buzet, Motovun, Pazin, Kastav, kakor tudi v
 očlici tržaški. Posledica dolgemu dežju,
 ki je trajal kakih deset dni, je bilo ta, da je
 grozje gnilo. Naravnini dogodki so taki, da imamo
 tam doli letos pred seboj naravnost leto lakote.

Tu je neizogibno potrebna državna pomoč;
 ista bi se lahko dala na različne načine. Prvič:
 po podporah za nabavo živil in semen onim, ki

niso zmožni za delo, posebno onim družinam, ki
 nimajo nobenega člena zmožnega za delo. Sicer bi
 bilo dati drugih podpor, zlasti za izvedenje raznih
 del. Katera dela bi bila potrebna in koristna,
 tudi če ne bi imeli slabega leta, o tem sem že
 govoril o raznih prilikah, posebno v razpravi o pro-
 računu ministerstva za notranje stvari v l. 1895.
 in 1896., o kateri priliki sta proračunski odsek in
 visoka zbornica vsprejela raznih resolucij in pred-
 logov, tako, da ne bi bilo vlasti druge dolž-
 nosti, nego da izvede te predloge. Tako so se v l.
 1895. stavili predlogi in vsprejeli od zbornice v
 povzdrigo gospodarskih koristij v Istri, leta 1896.
 pa dve resoluciji radi gradbe cest. O potrebi teh
 cestnih in vodnih zgradb, in o potrebi vode sem
 že govoril v svojem govoru dne 16. decembra 1896.
 Tu morejo vladni organi najti dovolj materiala in
 tudi navodil o načinu, kako bi se dalo pomoći
 prebivalstvu.

Došlo je tudi mnogo prošenj od različnih
 občin, tako od občine kastavske za prezidanje ne-
 katerih vodnjakov. Dotični vladni organi najbrže
 nimajo časa, da bi mislili na to, bržkone se jim je
 baviti z drugimi stvarmi. Ta prošnja se je pred-
 ložila namreč že pred osmimi ali desetimi meseci,
 toda do sedaj se ni zgodilo ničesar. Priznati mor-
 ram odkrito, da je celo deželni odbor istrski po-
 stopejši tem slučju na način, veliko ugodnejši za
 občino, nego pa organi visoke vlade. Isti je že
 pred 8 ali 10 meseci obljudil 900 gold. za dva
 vodnjaka, dočim vladni organi molče do danes,
 tako, da občina ne more napredovati z delom.
 Nadalje je ista občina kastavska predložila držav-
 nim oblastim prošnjo za popravo in gradnjo večih
 cest v občini, toda žal, do sedaj brez vaseha.

Take prošnje so sestavile tudi občine Jelšane
 in Podgrad ter davčna občina Jelovice v krajni
 občini Materijski, in tu morem omeniti, da je v
 proračunu za leto 1898. postavljen znesek ravno
 za to cesto iz Jelovic v Podgorje, kakor tudi, da
 se v občini jelšanski popravlja kos ceste. (Pride še.)

Vseslovenski shod in naši socijalni demokratje.

III.

Klerikalizem. Gorje socijalnodemokratičkim
 glasilom, ako bi ne bilo „klerikalizma“. „Kleri-

mo, temne boje in takem krilu stopala je poleg
 svojega Ivana po „ringu“ od cesarskih muzejev
 proti parlamentu. Capotte klobuk iz črnega žameta,
 s črešnjevo-rudečo zavezko na strani, z nojevimi
 peresi okrašen, pristojal ji je, kakor bi bil za njio
 ustvarjen.

Poslušala je Ivana, ki ji je razkazoval to in
 ono, pritisnila sem ter tja njegovo roko tesneje k
 sebi, in Ivan je bil srečen! ...

Hermino je bil pozabil popolnoma. Kaj bi je
 ne bil! Za malo srednih trenotkov, katera je pre-
 živel z njo, bil je nesrečen toliko let! Človek tako
 rad pozabi pretrpljene boli, ako se mu zopet smeh-
 lja sreča. In Ivan — našel je, dosegel je, po če-
 mer je hrepelen, dobil je družico, ki ga je ljubila,
 katero je on ljubil.

Prišla sta do vseučiliščnega poslopja ter se
 napotila po malem bregu v avlo. Bilo je v sredo
 popoludne, ura v portirjevi sobi je kazala na tri.

Navada je telezna srajca. Kakor ob svojem
 času, tako je zavil tudi danes Ivan se svojo že-

Oglasni se račune po tarifu v petitu; za
 naslove z debelimi črkami se plačuje
 prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
 Poslana, osmrtnice in javne zahvale, do-
 mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo upravitelju
 ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
 biti frankovano, ker nefrankovana se ne
 sprejemajo. Rokopisi se ne vredijo.

Narodnina, reklamacije in oglase spre-
 jemo upravitelju ulica Molino pic-
 colo hšt. 3, II. nadst. Narodnina in oglase
 je plačevati loco Trst. Odprtje reklama-
 cije so proste poštimo.

kalizem“ je podstava in je krona vsemu dokazo-
 vanju in argumentovanju socijalnodemokratičnih
 glasil. Klerikalizem je tudi glavni vzvod, katerim
 bi hotela „Svoboda“ prekopierten veljavno in po-
 membnost vseslovenskega shoda. Vseslovenski shod
 je bil komedija, ker se je vršil v znamenju „klerika-
 lizma“, Spinčič ne more biti pravi prijatelj ljudstva,
 on je celo denuncijant, njega predlog po pomno-
 ženju šol ni opravičen, in sicer zato ne, ker je —
 Spinčič namreč — klerikalec. In politika Slo-
 vencev na Primorskem sploh je pogubna, ker je —
 skoz in skoz klerikalna“.

To je socijalnodemokratični circulus vitiosus.
 Iz tega se ne morejo rešiti, ali pa — se nočajo.

Kotliko ubožtvo na idejah in argumentih!
 Gospodi, pardon: „sodrugom“ se vidi, da vlast
 grozna praznотa v magazinu, kjer hranijo svoje
 dokaze in svoje — prepričanje.

Toda, mi moramo računati se socijalnimi de-
 mokrati takimi, kakoršni so; mi ne moremo odgo-
 varjati na argumente, katerih nismo čuli, ampak
 na argumente, katere smo čuli.

Klerikalizem torej, ta je naš glavni greh. In
 za ta greh ni odveze v taboru „sodrogov“.

Zavedamo se sicer svoje slabosti, nedostat-
 nosti sil svojega uma, in vemo, da opravičevanje
 naše ne doseže višine našega klerikalnega greha,
 naše zmote. Poskusiti pa hočemo vendar-le, nad-
 jaje se, da najdemo morda vendar kje — milost-
 nega sodnika.

Klerikalizem. Kaj je klerikalizem? Kolikor
 političnih mišljenc, toliko je menda tolmačenj o
 „klerikalizmu“. Tudi mi imamo svoje menenje o
 tem strašilu, ki je bilo baje že stokrat ubito od
 napredujočega človeškega uma, ki je bilo že sto-
 krat obsojeno pred visokim sodiščem kulture XIX.
 stoletja in človeške civilizacije, ki pa vendar živi
 še vedno in se razvija, prav kakor da hoče skri-
 beti, da socijalnodemokratičnim glasilom ne zmanjka
 — gradiva.

Kako sodimo mi o klerikalizmu? Ali smo
 res „klerikali“? Nismo in smo! Tu treba naj-
 prej vedeti, kaj si kdo misli, ko govorí o kleri-
 kalizmu.

Ako kdo vidi klerikalizem v tem: da bi imeli
 duhovniki vso oblast v rokah; da njima bi bilo do-
 voljeno vse; da njih ne bi smeli grajati, tudi če
 greše; da bi se duhovščina smela postavljati nad

nico v oni polukrožni prostor, na česar steni je
 pritrjena tabla. Na njej so zapisana imena tistih,
 ki so prejeli pisma: danes, kakor pred leti je ve-
 del, da ne bode čital svojega imena... in, ko je
 stal pred to tablo, je umolknil. „Spomini“, je dejal
 in šla sta naprej.

Minka ga je pogledala vprašuje, on pa ji je
 pravil, vodil jo po prostorih univerze, zgodovino
 svoje prve ljubezni.

Neopisna želja, videti Hermino, se ga je po-
 lotila. Sta se li vzela z Lovcem? Pozabil je vse
 neprijetnosti, ki mu jih je prouzročil poslednji, že-
 lel je, da bi se sešla danes: bili bi srečni vsi trije
 in Minka tudi....

Ostavila sta univerzo, pogledala še nekaj
 drugih znamenitosti: votivno cerkev, dvor itd., pa
 se vrnila v hotel Imperial.

„Imaš še kaj rad Hermino?“ vprašala je
 Minka Ivana, ko sta bila v sobi in ovila je svoji
 roki okrog njegovega vrata.

(Pride še.)

PODLISTEK

21

Lari-Fari.

Spisal: Srakoper.

X.

Jabolko ne pada daleč od drevesa.
 Narodni pregovor.

Eh, ta Minka! — — —

Kakor sni tako plašno-krotke so ji zrle oči
 v svet. Čtati ji je bilo z obrazu, da ji ga še ni
 močila solza gorja, da pa tudi še ni uživala raz-
 košnega veselja. Danes je bila malo utrujena od
 dolge vožnje iz T. v Gorico, od tam v Trst, iz
 Trsta preko Reke na Dunaj — Bila je mlada
 žena.

Velikomestnega življenja ona ni poznala:
 obiskovala je ljudsko šolo v T., bila je v institutu v
 Trstu in naposled — ne glejmo ji spričevala —
 učiteljišče absoluirala v Gorici, zadnji čas pa je
 zopet bivala v T. in se učila od matere gospo-
 dinjstva.

V modernem jaketu iz drapmelovanega eski-

akone; da ne bi hotela nikogar trpeti poleg sebe, ampak bi zahtevala, da mora biti vse pod njo; da bi se smatrala grehom vsaka kritika javnega delovanja duhovnika; da ne bi smeli oporekat tudi tedaj ne, ko bi duhovnik hotel tirati v blato voljo in pravico naroda, ko bi hotel rušiti blaginjo naroda; da se ne bi smeli postavljati po robu, tudi ko bi duhovnik pozivljal na sovražno proti drugim stanovom ako je tako umeti klerikalizem, potem izjavljamo tu slovesno, da nismo klerikalci in da se hočemo, budisi tudi v družbi z socijalnimi demokratami, boriti proti klerikalizmu.

Če pa nam pride kdo, in nam pojasni: da stan duhovnika je časti in vsega spoštovanja vreden stan, da duhovnik je državljan kakor vsak drugi, da mu torej ni smeti odrekati onega, česar zahtevajo socijalni demokratje za slehernega težaka: popolno mero državljaških pravic in tudi popolno svobodo v izvrševanju istih; ako nam pove kdo, da je versko čutstvovanje ona vez, ki spaja človeštvo v soglasno skupino, da versko čutstvovanje blaži in plemen človeško čutstvovanje; da je vera v Boga često jedina tolažba potri duši človeški, da brez verskega čutstvovanja bi skoro poživnilo človeštvo: ako nam kdo tako tolmači klerikalizem, potem izjavljamo istotako slovesno, da smo klerikalci "najčrnejše" barve!!

Seveda: socijalni demokratje si tolmačijo klerikalizem — po svoje. In tudi liberalno mišljenu razumejo — po svoje. Njim je to klerikalizem, črna reakcija, ako se duhovnik noče odreči svojim državljaškim pravicam, ako odklanja z vso odločnostjo prečudno zahtevo, da — naj ostane v cerkvi. On argumentuje, in prav ima do zadnje pičice: ako že moram jaz res ostati v cerkvi, potem pa zahtevam: uradnik ostani v pisarni, odvetnik zakoplj se v svoje pravde in ne prikaže se več na dan, trgovec ostani v svoji prodajalnici pri svojih vatljih in „škrničljih“, obrtnik brigaj se za svojo obrt in — socijalni demokrat povrn se k spoštovanemu poslu, kakor ti ga je privoščil skrbni oče ali brižni mojster stojte, na jeden stan bi bili kmalu pozabili: in razni socijalistički voditelji naj si nadenejo zopet zaokrožljene bajce in povornejo naj se v — sinagoge!

Tako bi smel zahtevati iz arene državljaških pravic prognani duhovnik. Nič ne de, da bi bila s tem temeljito dognana ad absurdum konstitucionalno življenje in res liberalno naziranje, ali logika in pravica bi bila na strani duhovnika. In socijalne reforme? Kdo bi jih sklepal in kdo bi jih izvajal? Nikdo, ali vsi, toda vsakdo na svojo roko. Potem pa bi bili bližu: ali krutemu absolutizmu ali pa anarhiji. Da ne pridemo v tako, vsakako zelo neprijetno alternativo, hočemo že raje ostati „klerikalci“, zahtevajoči pravico in svobodo za vseh, tudi za duhovnike. In nočemo biti tako neliberalni, kakor so izvestni socijalni demokratje, ki zahtevajo — in to po vsem pravu — da se podole političke pravice dosedaj političko brezpravnim, a hote jemati hkratu iste pravice onim, ki so jih že imeli!

Socijalni demokratje zatrjajo sicer, ako jih je kdo spravil v stisko, da niso proti veri, vera pa da je — privatna stvar vsakega človeka. Tako je zatrdil tudi posl. Schrammel predvčerajšnjem v zborici poslancev. To pa ni tako. Ako vemo, da je potrebna ta ali ona stvar, ako vemo, da brez te stvari niti ne bi bil zmožen človeka vredni obstanek, ako vemo, da bi človeško bitje brez te stvari zgubilo vso svojo moralno oporo in bi postal šibka bilka, pripogibana od vsakega vetrice, ako vemo, da je verski čut potreben, potem se moramo izjaviti zanj pozitivno! Posvetni zakoni so potrebna stvar. A kam bi prišli, ako bi kdo rekel: zakoni so privatna stvar, slehernemu je svobodno, ako jih hoče izvrševati . . . ! Kam bi prišli potem? Nad svojim osebnim menenjem o verskih stvareh je vsakdo gospodar sam. Ali ta svoboda se ne sme raztezati tako daleč, da bi na zvit način jemal vero drugim, kakor to delajo socijalni demokratje po listih, shodih in tudi v parlamentih, kakor je to storil v Trstu pred par leti neki slov. socijalni demokrat, ko je pokazal na svoj na klinu viseti klobuk in je rekel v pričo mnogih oseb: Ta je moj Bog!

Saj tudi Cerkev ne vleče nikogar za lase, ne v cerkve, ne v spovednice, ne v nebesa. Ali proti temu moramo protestovati, da se namenoma in pro-

računjeno, če tudi indirektno, zavajajo mase v menjenje, da vera ni potrebna. To potrebo čutijo vsi narodi vsega sveta, kar priča, da duša človeška ne more živeti brez te tolažbe. Tudi najdišči narodi so si vstvarile svojo „vero“, ker jih je v to gnala nepragljiva notranja potreba.

Kdor za svojo osebo ne veruje ničesar, naj obračuni se svojo vestjo. Ali drugim naj ne jemlje vere! To je naše stališče. Tega stališča se držimo in če nam radi teza socijalni demokratje stokrat na dan mečejo v obraz — klerikalizem!

Političke vesti.

V TRSTU, dan 9. oktobra 1897.

Državni zbor. Zbornica poslancev se je v včerajšnji seji najprvo bavila z aféro Gregorig-Iro. Sklenila je namreč, da odsek za izrek graje v javni seji sporoči o stvari. Predno pa govorimo dalje o tem, poseči nam je v predvčerajšnjo sejo, kajti postopanje posl. Iro je preznačilno za surovost življev, ki sestavlja generalni štab Prusjaka Schönererja. Tudi krščanski socialist Gregorig se je posluževal neparlamentarnih izrazov, tudi on se je vedel tako, kakor se ni smeti vesti ne le v zakonodajnih zastopih, ampak tudi ne v olikani družbi, ali on je bil vsaj toliko pošten in je pokazal vsaj toliko dostojnosti, da je pripoznaval svoj greh in se je opravičeval, da ga je k temu zavelo nezaslišano vedenje posl. Iro, ki ga je javno dolžil prešestva. Že popred — tako je pripovedoval Gregorig — so prihajala njegovi ženi anonimna pisma in tudi odprte karte, katere so mogli čitati tudi njega otroci, v katerih so takim obrekovanjem hoteli naščuvati ženo proti možu, in tako provozati nesredo v družini, morda za vedno. — Izvedeli smo tu torej, da ta schönererjanska sodrga ne spoštuje niti svetosti zakona in da prav po razbojniški skuša zanašati prepire in razdor preko praga svetih zakonskega življenja. V označenje takega postopanja velja pač le medmet „Pfui“ in mi se sedaj ne čudimo Gregorigu, da se je sponabil.

O tej aféri je torej poročal včeraj dotični odsek, v katerem je bil tudi naš posl. dr. Ferjančič. Odsek izreka grajo sicer obema imenovanimi poslancema, ali strogost odsolbe je zadela le Schönererjanca. O tem poslednjem vemo, tudi zato, da zastavlja svojo častno besedo za trditve, o katerih ve, da niso resučne. Poročevalec Fuchs je namreč povedal, da je poslanec Iro odseku pisal pismo, v katerem trdi z častno besedo, da ni storil dotičnega žaljivega vzklica, ki se mu poklada na jezik. Odsek pa je dobil prepričanje, da je Iro res storil oni vsklik, katerega tajti sedaj z častno besedo. Pfui! In taki ljudje so sedaj voditelji Nemcev, taki ljudje strahujejo vso zbornico. Zopet: Pfui!

Poročevalec Fuchs je predlagal, naj se seja prroglasi tajno, kar ni obveljalo, ampak se je stvar razpravljala v javni seji. Poročevalec je na razsežno utemeljeval svoj predlog. V razpravi je dr. Lueger navedel vsebino večih dopisnic, ki so prihajale v rodbino Gregorigevo in ki je — škandalozna, nečuvana.

Govor dr. Luegerja je napravil mogočen utis, kajti čestitali so mu z mnogih strani. Z veliko večino se je tudi vsprejel njega predlog, naj se izreče graja Iru in Gregorigu, toda s pristavkom, da je bil poslednji izzvan, ker je Iro najhuje žalil družinsko življenje Gregoriga.

O glasovanju je bil navzoč sam posl. Schönerjanec. Pridoti bi bilo, da se je odsek pokazal jako obzirnega do obstrukcionistov, kajti povdral je, da izreka svoje obžalovanje le na takih parlamentarnih dogodkih in prizorih, da pa noče dražiti obstrukcije, v kolikor se ista giblje v parlamentarnih mejah.

Zopet je minul jeden dan delovanja za javni blagor. Med tem pa čakajo milijoni bednikov na državno pomoč.

Prihodnja seja bode v tork. V tej seji se menda dovrši — seveda, ako ne pride zopet vmes kaka prusjaška surovost — razprava radi pomoči poškodovancem po elementarnih nezgodah. V isti seji predloži vlada tudi zakonski načrt za provizorično pogodbo z Ogersko, kakor tudi zakonska načrta o že naznanjenih davkih na transporte in prodajo sladkorja.

K položaju. Sinočna poročila dunajska so nam prinesla vest, da se je nekoliko ublažila kriza na desnici. Baron Dipauli in tovariši so se menda

sami nekoliko ustrašili pred posledicami, ki bi navstale za katoliško ljudsko stranko, ako se ista loči od desnice. Tako opaža prav umestno tudi praska „Politika“, da se moti Dipauli, ako meni, da se svojim predlogom zajezi nemškonacionalno agitacijo, marveč še vspodbudilo bi nacionalce, da bi še huje napadali — katoliško ljudsko stranko z Dipaulijem vred! Tako nekako je menda jelo svitati tudi v glavah konservativcev. Da potolaži Čehi, je baje pripravljena baron Dipauli, podati izjavo a parlamentarni komisiji večine, da je njegov predlog razumeti tako, da se imajo jezikovne načrte za Češko in Moravsko odpraviti še le potem, ko parlament sklene zakon za uravnavo jezikovnega vprašanja.

Sinoč nam je došla zajedno tudi vest, ki mora zanimali sosebu nas Slovence. Poslanec Šuklje je izstopil iz „Slovanske krščansko-narodne zveze“. Svoj korak je utemeljil s tem, ker ni bil več voljen v proračunski odsek, katerga člen je bil več let in v katerem je deloval najvspešnej. Pustimo na strani vprašanje, da li je zveza postopala korektno v tem slučaju, ker nas veliko bolj zanimali vprašanje: „ali je v takih časih umestna taka osebna občutljivost?! Ali se da opraviti tak korak, v takem času in iz takih vzrokov?“ Čitatelji naj si odgovore sami, a uverjeni smo, da njih odgovor ne more biti povoljen za gospoda Šuklieta.

Različne vesti.

Razveljavljenje izvolitve Nabergojeve pred državnim sodiščem. Dan 19. t. m. razpravljalo bode drž. sodišče o pritožbi tržaške občine proti načrbi ministristva, s katero je bilo potrjeno postopanje tukajšnjega namestništva oziroma na potrjenje izvolitve Nabergojeve mestnemu svetovalcem, oziroma deželnemu poslancem. Kakor poroča „Piccolo“, bode poslane dr. Cambon na tej razpravi zastopal „pravice“ mestnega sveta tržaškega. Zdi se nam, da je „Piccolo“ malo pogrešil ter da je menda hotel reči, da bode zastopal dr. Cambon na omenjeni razpravi „krivice“ mestnega sveta tržaškega.

Tržaški mestni svet bode imel v tork 12. t. m. zvečer ob 7. uri javno sejož sledenim dnevnim redom: 1. Poročila, 2. volitev verifikacijskega odseka za dopolnilne volitve v mestni svet, 3. predlog municipalne delegacije na prošnjo Friderika Schadelocka zaradi določenja stavbene crte, 4. predložitev pravilnika glede voznih pristojbin in potovnih dijet občinskim funkcionarjem, 5. predlog šolskega odbora glede denarne podpore za večerni pouk trgovskih pomočnikov, 6.—11. Prošnja za dovoljenje naknadnega kredita in poznejše potrjenje višjih kreditov.

Imenovanje. Predsedništvo c. kr. primorskega finančnega ravnateljstva je imenovalo carinsko-uradnega praktikanta Ivana Hribenika kontrolnim asistentom XI. reda na c. kr. glavnem carins em uradu v Červinjanu (postaja).

Slovenec v naučnem ministerstvu. „Slov. Narod“ poroča, da je naučni minister Gantsch pozval odličnega filologa, profesorja na gimnaziju v drugem dunajskem okraju, dr. Antona Primežija, na službovanje v naučno ministerstvo. Tako je bilo potrebno!

Volitve v zavarovalnico za slučaj nezgod. Italijani so že zasnovali agitacijo na vsej črti. Včeraj nam je prišel v roke proglaš italijanske stranke za II. kategorijo. O predložnih kandidatih v ravnateljstvo in razsodišče spregovorimo prihodnjie. Za danes konstatujemo le, da je volilno gibanje s tem zadobilo svoj resen začetek. Tudi po Istri je že uvela italijanska stranka intenzivno agitacijo. Celo po čisto slovenskih krajih je postavila svoje agitatorje. Pozor torej rodoljubi! V središču našem pa naj se požurijo s proglašanjem kandidatov, potem pa vsi na delo na Kranjskem, Primorskem in v Dalmacijil. Ako storimo vsi svojo dolžnost, mora rečena zavarovalnica nehati biti domena Italijanov, ter postati dobrodelen zavod ze vse enako, brez razlike narodnosti. Kaj je bila ta zavarovalnica Italijanom dosedaj, priča najbolje strastna in nervozna agitacija, ki so jo uveli.

Samo da pribijemo! — „Sentinella“ od sobote ni imela niti črkice za imenadan presv. cesarja. Pač pa je prinesla skrbno sestavljen poročilo

Dalje v prilogi.

Priloga „Edinosti“ št. 121, več. izdanie.

o zdravju velikga trdečeveca Imbrizanija. Vrhnu tega je prinesla besedila spominskih, ki sta se postavila Marzitiju in Gribaljnu Fražiju...

Tudi redodarni dones i za „Lego“ se izkazuječi vodič veselja, da je Imbrizanija bolje. Tako je seveda, izredčaj rečen odločen zagovornik!

Tako v Goriči! Ako je to prav onim, proti kateremu je vsa reč naperjena — nam tudi! Toda le eno rečemo: Na kheits pes na pomoc, ko Vam bodo radile čez glavo take — „otročarije“!

„Soča.“

Ven z domaćini, a notri s — tuje! Iriško nam je do začaja, da je neki socialist obetał nekepu slovenskemu okoličannu „dobra služba“ na Dunaju in ga s tem skoro popolaoma pridobil za svojo mlejo.

Sicer to ni uč novega, nako kdo komu preskeb skočko „dobre službe“, vendar se nam zdi malec sedljivo tako „preskrbljevanje“ od strani ljudi, ki so tako nekako pokazali svojo naklonjenost italijanu k gospodi v Trstu. Seveda zdaj, ko imamo pogodbo z Italijo za mejsebojno preskrbljevanje bolnih berarev, treba bolič italijanskim rezevem na tržaškem ozemlji delati prostor in to gre najbolje na ta način, ako se slovenska mleja cu prekrbi „dobra služba“ tam, kjer v ugnezku Dusajn, kjer je itak „veliko pomamjanje“ dlavskih močij, in kjer se naš človek prav hitro potopi v tuješ elementu. Na ta način se ubiječi dve ombi najedenčrat in skoči bi socialisti in interesarji, ali „delopreskrbljevalci“ na Dunaju hoteli prevzeti to logico „pobiranja mleka“, bi jima ne biti nikdo hahčilni, nogo talijanski strateži pa tukša italijanska gospoda.

Zima. Moj tem, ko inamo mi v Trstu samo zdečka burje, imaj v letnjem slovenku domovine že pravcat zimo. Sneg je zapadel Notranjsko za več patev na deseli in po gorenjskih hribih se že češi in va bila od j... Nisi bratje po Ljubljini in okrog že prisno krujo peči, ne, mi pa se uatejamo se „gorah“ dan.

Iz Kopra se nas piše: 8. r. m.: Jutri, 9. okt. boste im i gajenci tukajnjega učiteljskega predstava dužnost, da se udleže črno sy, maše po pokojnem Škorjanecu. Rok Škorjanec, ugleden mladenič, se je rodil leta 1818 v Makovljah na slovenskem Štajerskem, kjer mu je bil njegov oče učitelj in voditelj tamošnja šole. Po smrti očetovi se je preselila udaja v Maribor, kjer je pok. Rok dovršil svoje prve študije. Ker je bila sveta želja pok. očeta in se živeče matere, da se njuna sin posveti učiteljskemu stanu in da se posetno obratil v ponku ludske mladine s slovenskim učnim jezikom, privela je vrla Slovenska L. 1895 svojega, tedaj krepkega, rovensk zdravega in načelnačega sina na učiteljsko v Koper. Tukaj je dovršil prav dobrim uspehom prvi in drugi tečaj, čravno je že močno boljšel od meseca aprila 1897, cesar mu pa nekateri niso hotel prav verovati. Odlikoval se je posebno kakor prijatelj in gojenec ter bil na vsem učiteljsku znau kakor izvrsta stokovnjaka na polju godbe in petja. Prekosil ga ni nobeden v tem in naš malo slovenski nared bi bil gotovo dobit dobroga umetnika v tem pogledu, ker se je hotel pozneje popolnoma posvetiti glasovljaju. Nemila smrt nam ga je odvzela prehitro, kajti, kadar je pisal čestitljivi župnik in slovenski pisatelj Lendovšek, je upospeli Rok Škorjanec dne 5. septembra t. l. mimo v Gospodu zespal v Makovljah, rojstnem mu kraju. Tebi, dragi Rok, naj bo le zemljica lahka!

Zopet Koper. Od ondi nam pišejo: Od poslednjih rabuk proti slov. dijakom pa do zopetnega otvorjenja učiteljskega je bilo vse tako mirno v našem kampanetu gnezdu, kakor bi Koper na svetu ne bilo, ali pa, kakor bi se bil spremenil v — soliki Lotova žena. No, zdaj je postal zopet malo živahnje in to živahnost so prinesli slovenski dijaki.

Že dne 30. septembra so pričeli vprizarjati ti — slavi koperski irredentoveci svoje nestane turkarije. Izviali so in pri tem je padlo tehnik razšaljenj na Njegovo Veličastvo in velezilje iz ust pomilovanja vrednih fanatikov. Slovenski dijaki pa so si ta čas privoščili — „poleto“ in

so letstetovca prja vozilkom, ki so tudi takoj potekli svoje težkočne tukte in nadležnostim. Vendar tukad tegorico vpol storili slovenkim dijakom, da so smeli.

Nekaj dneva nato, medtem, da se je vse bolje v zvesti Italijanskega cesarja in njihovi suferiji, ker nimajo, da morebitno zatržiška oblast steri grobščino, so in da bili tisti svetki zvesti poslani, da se priznati suravnata italijake svojstvi. Slovenski dijaki so vendar nenehači, da so se priznati. Jedenek mora biti bonci tem gospodarjem ali pa nenehači iz Koper pred!

Izvez koncerta masek pod sv. Cirila in Metoda v Trstu. Dobro: 412 ali 88-né. Stroški: 153 ali 71-lr. Prenos: 259 ali 17-né. Hvaloznamenitost, ki je m. se enkrat: Ima hvaloznamenitost občinstva in je priznato, da tako lepoča vspomina. Novečen po zimljeku, kar nameri 142, na dan, in včerjata, da je to se priznati koncerti, baza, itd. v dobrodelenje vrhove, v drugih ohrožidi staričevada, da so najvišji krog priznani poslikaji obliži in bogate starice. V nas je bilo tega naroči, kakor vse v Slovenskih. Načelništvo kogač drugek tudi zabejajo vse prve dneje vspomina tega ogledanja, kar veli nas da vse naši poslebničje je načaj mest. To množi, žal bog pridelko z paliči in to je skoraj koncert z poizraženje sv. Cirila in Metoda, da seši tudi pri sv. Ivanu. Bilo trula, situacija in skrb za priznati koncert, več je vspomnil. Ne zahtevajo pa vsečne poizraženje padiča. Edino zadnječenje je j... da je padl-ti vspomina, da je dosegel priznati koncert. Vse sicer do vrednosti in priznati, razpostala so se vabila na vse stranji rezervirali so se sedeži, itako s je mesti potem, kako huto je, kako poparja to, skozi občini — niso pristi! Tačno je bilo tudi to sot pri sv. Ivanu, da je bilo mnogo „izvoljenih“, kot so došli! Tem priznanti hvala oim ki — se doli.

21. številka „Slovenke“ je izšla danes. Vsebina je je sledi: 1. „Složi vas“ pesem. (Kjistina). 2. „Preva sreča“, povest, raski spisala M. Kraljovska, poslovnični Pahár. 3. Iz dr. Dežmanoviča spisa. Pis. Márca. 4. „Po leti zvezek“, pesem (Anto Medet). 5. „Stuperesna deteljica“, pesem (Márie II). 6. „Dnar in matica“, povest, slike: M. Ž. 7. „Matica“, pesem (Vida). 8. Ah sam ali v dunaji? (Márie II). 9. „Vzbujljivo v svetji deči resnicou noči“ (Márie II). 10. „Galerija ženskih slik“ (Kammelk). Raznočrest.

Naval-Pogačnik V novi Puccinijevi operi „Ogniski umetnik“ je nastepil v glasalnici „Janáček Wien“ na Dunaju nju rojek gospod Naval-Pogačnik. Stanje s parizko opero, avkuje gospo Saville je zel burača očišči in vsi dunajski časopisi hvalijo visoko zmožnost Pogačnikove. Slovenski pevec je zel pravcat triumf in nebroj vescev mu je bila poklonjenih.

Hrvatski gimnazij v Zadru in Italijaniši. Na novi hrvatski gimnazij v Zadru se je upisalo koj prej dan 80 učencev. To je razburilo Italijaniše tako, da so nista vli konvikt „Tomaso“, v kateri leva učenca iz okolice pod najugodnejšimi pogoji, sveda s tem pridržkom, da učenci obiskujejo italijanski gimnazij. S tem karakom napojo Italijaniši voditi uspešni boj proti hrvatskemu gimnaziju in nabirajo pridno darove za „Lego“. Nabrali so pa samo bokih 500. gl. še le.

Učitelj, ki zahteva hvaločnost. V Celju je sloški svetnik Konček, ki je zelo hvala lačen. Zdaj se pritožuje, da so laški učenci njegove priznance „nehvaločni“, ker niso šli v njegov nemški gimnazij. „Domovina“ pravi, da ta gospod vedno zahteva hvaločnost za izpoljevanje svojih dolžnosti. Ta gospod je zaradi izvrste. Mi menimo, aki učitelj zaslazi hvaločnost, mu je ista tak zagotovljena, aki pa je ne zaslazi, tda s. je na pridobi vkljub vseh lastnih in nejih reklam.

Koliko nese pošilj časopisje? Iz proračuna trgovinskega ministra za 1888 je razvidno, kako veliko nlg. ig. v proračunu poštne uprave dohodek iz prometa s časopisom. Stavilke so sledete: Dohodki iz leta 1892 znašajo: 1.229.180 gl. iz leta 1893: 1.303.340 gl., l. 1894: 1.359.330 gl., l. 1895: 1.439.690 gl., l. 1896: 1.504.880 gl. Za leto 1898 je z ozirom na velikanski narodni časopisi, proračunjenih dohodkov 1.640.000 gl. torej za 69.910 gl. vč nego v letu 1897, ko je bilo dohodka 1.570.060 gl. iz prometa s časopisi.

Država sme biti hvaležna časnikišjem in njihovim naročnikom, zlasti, ako poslednji izpoljujejo zvestvo svoje dolžnost pličevanja.

Izpred sodišča. Dne 16. m. m. je došel Josip Coglevina iz Barčovlji v Trst s konjičkom in vozičkom. Med tem, ko se je bavil v neki prodajalni na Pontrossu, sel je nekdo drugi na voziček in bil... odpeljal se je tat v Barkovlje. P. nudil je konjička in voziček neki ženi — — — ali o smola! ta žena je bila žena Coglevine, torej gospodinja od konjička in vozička. Tableaux! Drugi si lahko m. s. Čitatelji Žena je kričala: Primiti gal! In prijeti so ga. Včeraj je dobil 25letni Peter Bisak, težak iz Trsta, 10 mesecov ječe brez konjička in vozička. — 35letni Ivan Kušar in 40letni Marko Lavrič, oba težaka, sta dobila: nevi radi javnega nasilstva in tativne 10 mesecov težke in drugi radi sokrivde na tativni 6 mesecov lahko ječe.

Lica parlamenta. „Po duhu te poznam, kar so mož si“ bi lahko rekli danes o mnogih državnih poslancah, nad palado zbornice na Dunaju pa bi lahko zapeli zlostinko, pojobno oni preroka nad razvalinami kartaginskim. Tudi avs. parlament je postal „razvalina“ seveda v moralnem pomenu. Vpliv razjedajočih elementov je delati na razpad in posledice se pokazajo skoro, posledice na topa neolikih mej olikanimi. Da, avstrijska zbornica poslancev je postala razvalina in po razvalini se plazijo grdi mrčesi demoralizacije in duševne propasti. No, morda je moralno priti do tega, morda da kriza pride do zd avjih odnosov. Zdravniki pa si nategnute rokavice ob operaciji.

Radi groznega dogodka v Štencaku na Hrvatskem so zaprl tamošnjega pravoslavnega župnika Nikolicu in katoliškega župnika v Rasinji, Pupek, starčka 65 let. Dosedaj so zapri že 140 oseb. Pričavati pa da je še drugih senzacionalnih aretovanj. Jako zanimive so izjave odličnega pravnika in lit-tata hrvatskega, dr. Derečina, o teh začetnih dogodkih na Hrvatskem. Derečin je govoril z nekim madjarskim novinarjem, on meni, da se ne dozna nikdar direkti vzrok temu grozemu razburjenju. To pa je gotovo, da bude moral grozno pokoriti se zavedeni nared. Te začetne dogodke je možno umeti le po splošni ozgočnosti, po vsaki dan rastoči mržnji preti Madjarom. Na vprašanje novinarja, kaj da je vendar vzrok tej mržji, je odgovoril Derečin: Na to vam morem odgovoriti le z jedno besedo: upravat! Pokvarjenost uprave, gazeča zakon in pravice, katero nadkriljuje le krutost, s katero si daja duska v teževjanju proti vsem onim, ki so telj držni, da oponirajo temu stanju. — Prav lepo se strinjam z tem, kar smo rekli mi nedavno o dogodkih na Hrvatskem.

Hskaj v vspodbudo sadjarjem. Letos je sadje jako drago. Lepega namiznega sadja skoro dotiti ni. Kupel kupujejo tako sadje po 15 in 20 gold. 100 kil. Cene sveda niso vsako leto tako visoke, vendar je plemenito sadje vedno drago in se vedno lahko prodaja. Tudi naši okoličanski kmetje bi storili prav, aki bi se malo bolj krepko poprijeli sadjarstvu. Naši podjetje celo v visoki meri opravljajo nasajanje plemenitih vrst sadja in baš to bi bil nov vir dohodkov itak potrebnim našim kmetom.

18.000 Madjarov na Reki. Dunajski „Vaterland“ ima iz Reke popravek sledete vsebine, katera utegne zanimati tudi naše čitatelje. Popravek se glasi: „Nedavno řešen je bilo čitati v Vašem časnjem listu o nekem nameravšem shodu, katerega je hotel napraviti 18.000 na Reki živečih Madjarov.“ Na Reki pa nini 2000 vseh Madjarov skupaj, aki se štejejo med iste vsi judje in aradniki. Od madjarske vlate se je trdilo tudi nedavno temu, da skribi na Reki za šole Hrvatov in Italijanov. To je povsem neresnično. Hrvatje nimajo na vsej Reki in v okolici niti jedne hrvatske šole, dasi je okolica popolnoma hrvatska. Otroci ne uimejo kar nič italijansčine in vendar morajo hoditi v italijanske šole. Toda ustanovljajo se pridno madjarske šole z namenom, da bi se polagema pomagjari vse, tudi Italijane. Poprav so se posluževali Italijanov, da se iznebe Hrvatov, zdaj gre za tudi proti Italijanom. Najboljše službe dobivajo morda Rečani, maryči Madjari.“

Tako je na Reki in dopisnik popravki v „Vaterland“ je storil dobro, da je pončil nemški list v tem pogledu. Naj vedo tudi na Dunaju, kako

se na Reki vrši na račun države — lov na človeške duše.

Tolstoj-Bellamy. Dva epochalna pisatelja, jeden v Širni Rusiji, drugi v še širnej Ameriki, a oba nekako posebjenje velikanske ideje, gibajoče se v tiru napredovanja časa. Bellamy in Tolstoj sta socialisti v pravem pomenu besede, a v velikanskem slogu. Bellamy je pred nekaterimi leti spisal epochalni roman. „Pogled iz leta 2000 nazaj na leto 1878“, v katerem je v razburljivo fantastični obliki narusal življenje na zemlji, ki „bude“ leta 2000. Po načrtu tega romana bode v letu 2000 moral delati vsaki človek brez razlike do svojega 40. leta, potem pa bode preskrbljeni za vse življenje, ne da bi bil primoran skrbeti za svoj obstanek sam. Za to bo skrbela državna administracija. Seveda ne bode tudi nobenega privatnega premoženja, ker bode vladal komunizem povsodi.

Tolstoj, ko je čital ta roman, je bil očaran in je obljubil prevesti ga v ruščino. On je označil Bellamyjev načrt kakor jedino pravi, kajti vse imetje na svetu bodi ukepna last vseh ljudij. Samo glede razkošja, katero obeta Bellamy ljudem 20. stoletja, se Tolstoj ne strinja z njim. Njegova prijateljica američanka Miss Hapgood pa pravi: „Kaj za to, ako žive ljudje v razkošju, ako so le vasi deležni istega in ne kakor sedaj, samo vsak ti-sočer?“ Tolstoj: „Razkošje je vedno škodljivo! Vi seveda vidite, da tudi jaz živim v razkošju, ker imam srebrne zlice in vilice. Toda misel, da bi zamogli dvigniti mi „višje stoeče“ one, ki so pod nami, je zmota, mi moramo se ponižati dolj nujm.“

V načinu življenja se torej razlikujeta ruski in amerikanski socialist. Tolstoj kaže „v prvotnost nazaj“, a Bellamy „k dovršenosti naprej“. Bellamy je izdal baš sedaj kakor nadaljevanje svojega socialistično-utopističnega romana knjige „Equality“, katera se je razprodala v treh dneh v sto in sto tisoč izvodih. V Ameriki se kar trgojo za njim in tudi v Evropi kmalu zagleda dan, seveda v — nemškem prerodu.

Samomor v visokih krogih. Na Dunaju se je usmrtil dne 7. t. m. grf Henrik Wurbrand, sin bivšega trgovinskega ministra in sedanjega deželnega glavarja Štajerske, grofa Gundakarja Wurbranda. Mlademu grofu je bilo še le 19 let, ustreti se je iz samokresa med vožnjo na železnici. Nesrečna ljubezen je baje uzrok samomoru! Ta nesrečna „nesrečna ljubezen“.

Zmrznili. Z Reke se nam poroča: Dvanajst delavcev, ki so se vračali iz gozda pri Glanah, zajel je mraz in so se zgrudili k tlu. Jednajst jih je zmrznilo, samo jeden se je otekel. — Tudi na Dunaju je zmrznil neki 42-letni moški, katerega so našli na „Šmelci“, l-žed-ka na tleh. Čudno to, e poč-tku oktobra!

Deček — na verigi! Redarsveni oblasti je prijavil nekdo, da vratar neke hiše na Acquedottu drži svojega 91-letnega sina prvezanega na verigi gori v podstrešju. Tjakaj edposlan organ se je uveril, da je res temu tako, ali oče dečkov se je opravičil s tem, da mu deček uhaja poveč dni se slabo družbo, da ga ni mogoče brzdati na drugi način in da gotovo pride kedaj na vešalo, ako oče ne uporabi vse svoje strnosti. — Otok na verigi, trda je sicer ta, ali kedor vidi vso pokvarjenost tržaške mladine, ta skoro ne more zameriti skrbnemu očetu.

Iz vagona vrgla Dne 27. t. m. se je vozila devojka Šaveta Gacel iz Berkazovega v Bačince na Hrvatskem. V vagonu se je vozila ženo dvoje surovih fantov, katera sta dekleta nadlegovala z nesramnimi nagovori. Ker je dekleti krepko odbijala nadlegovalca, razjarilo je to suroveža tako, da sta zgrabila mladenko in jo vrgla iz vagona. Dekle se je močno pobilo o padcu; zoper suroveža, ki sta se lagala, da je deklica sama skočila iz vagona, je konduktér napravil ovadbo na sodišču.

Zrtva reške katastrofe. Iz Reke se javlja, da so nasli blizu Labinja truplo utopljenca Antona Staniča, kožarja iz Bribirja, kateri je ponesrečil na parniku „Ika“.

Legar. V Baču in Koritnici na Notranjskem se je začel širiti legar.

Velikanski požari v amerikanski preriji. V Otawi, severna Amerika, gori grmovja prerie. 300 širjaških milij je zgorelo in 2000 ljudij je brez strehe. V Evropi rastejo poročila o snežnih zapadih in o hudem mrazu, v Ameriki pa je tako huda

vročina in suša, da se je vnele že silno mnogo grmovja in je veliko govedinih čred zgorelo. Iz Montreala se poroča, da je moral vlak, ki je vozil od Otawe, voziti skozi mrje plamena.

Nekaj hvalevrednega iz Abesinije. Neki Francuz, ki je dije časa živel v Abesiniji, poroča nekaj točk iz tamošnjega socialističnega življenja. V prvo, kar seveda ni sicer hvalevredno, je navada pri Abesincih, da se več nego pol dni v letu strog postijo. To ima seveda dobre posledice za slučaje, ako se postiti morajo, n. pr. v poslednji vojski z Italijani! Abesinci so se lahko po več časa vzdržavali hrane in vztrajali v pomanjkanju, ako je to nanesla potreba vojne, kar Italijani niso mogli, da si so morali.

No, hvalevredni običaj pa je to, kakor se vedejo tačke nasproti svojim mladim čmoženim hčeram. Neka Abesinka je omožila svojo hčer z nekim Francuzom, ki se je ondi naselil in potem umrl. Tačka, vprašana po smrti svojega zeta, zakaj ne gre k hčeri, je odgovorila, da se to ne spodobi, ker mati svoje hčere, ko se je ta omožila, ne sme videti jedno celo leto. Ako bi ravnala drugače, bi izgubila spoštovanje pri ljudeh, ki bi jej očitali, da se hoče mešati v razmera svojega otroka.

To se godi v Afriki. V Evropi, v Izomikani Evropi je to seveda drugače.

Potuječe podgane. Na Nižjeavstrijskem imajo sedaj podgane svoj roj, ali potovanje Potujejo od kraja do kraja, kakor vojska Atile. Nasledki potovanja podgan so sicer malo milejši, vendar še dovolj resni za poljedelske kraje, koder romajo. Ulice so namreč ves krompir in vso repo in še cele ogrizle mnogo ljudij, ki jih preganjajo. Nekateri ogrizeni morajo ležati vsled ran. Ljudstvo je vse v strahu, ker so se podganam pridružile še miši. Ako bi to vandranje zašlo v naše kraje, naj ljudje pripravijo dovolj otrovanega jedila, da zastrupi te živali.

Casten poziv. Lastnik c. in kr. dvorne orgelne stavbine v Lägerndorfu v Sleziji, gospod Oton Rieger, je bil pred kr. t. m. brzjavno pozvan v Rim, da se strokovnjački izreče o stavbi novih orgel za jedno najlepših rimskih cerkva. Njegova strok-vnjaška izjava je našla toliko priznanja, da se je odločilo vodstvo cerkve, ne samo staviti po njegovih navodilih nove orgle, marveč da se izroči njemu vse delo.

Najnovejše vesti.

Dunaj 9. „Fremdenblatt“ se v daljnjem članku bavi s prizadevanjem o skorajnjem ureščenju po stave glede povišanja uradniških plač. Pravi, da nikakor ni neugodno za uradnike, ako politične razmere potiskajo še nekoliko v ozadje rešitev tega vprašanja, ki je v soglasju z dohodki izvirajočimi iz nove pogodbe z Ogersko. Pričakovati je, da se stvar završi do novega leta 1898. Uradniki pa naj ne zahtevajo od vlade, cesar ona storiti ne sme, marveč od državnega zbora naj terja, da v sij hovi zadetek, storiti to kar storiti zamore in mora.

Dunaj 9. Predsednik zbornice poslancev dr. Kathrein je naznačil svoj povrat za prihodnji tork in bode prihodju sredo z peti vodil predsedstvo.

Slovansko pevsko društvo v Trstu.

Podpisano predsedništvo naznanja, da so protori za veliki koncert že preskrbljeni in da se bode isti vršil v drugi polovici prihodnjega meseca.

Povabljeni so torej oni, ki žele sodelovati na tem koncertu, da se izvole točno udeleževati pevskih vaj, ki bodo, kakor dosedaj, v „Delalskem podpornem društvu“ vsaki tork in soboto ob 8½ uri zvečer.

Dolžnost je vseh, da redno zahajajo k vajam, ker se moramo v tem kratkem času naučiti še skoraj vseh za ta koncert določenih pesmi.

Zatorej se priporoča najtopleje vsem, da redno zahajajo k vajam.

Trst, 9. oktobra 1897. Predsedništvo.

Zahvala.

Podpisani odbor se prav točno zahvaljuje slav. pevskemu društvu „Zarja“ iz Rojana, ki je dvakrat prihitelo k nam ter blagodušno sodelovalo na koncertu. Jednako srčna hvala vsem gospodom in gospodičinam prodajalkam, ki so svojo ljubezljivostjo iz zgoravnostjo skoraj vse razprodale. Ne vemo, kako bi se dostojevno zahvalila velikodušnemu gospodu Mankoču za les, ki ga posujoje, a vrhu tega žrtvuje še posebej za vse narodne veselice. Pobabiti ne smemo g. A. G. in vse one gospode, ki so se trudili, da postavijo utice, ri-arjenje, oder, ter odčijo vrt. Iskrena hvala tudi vsem onim, ki so posodili zastave in drugi okrase. Posebno hvalo sl. pevskemu društvu „Kolo“ za posojeni glasovir. Konečno srčna hvala vsem, ki so na katerikoli način pripomogli do lepega uspeha.

Odbor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Trstu.

Zobobol olajšujejo
zobne kapljice lekarja Piccolija v Ljubljani
(Dunajska cesta)
katero so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. c. in k.
Vis prejasne gospe prestolonaslednica-udove nadvojvodinje
Stefanije
Steklenica velja 20 kr.

Utemeljeno leta 1859.
Trgovina z vinom
na drobno in na debelo
Tvrdke Frane Radič-a
v Bolu, v Dalmaciji,
Cene najnovejše
Uzorec na zahtevo franko.

Ulica Donata štev. 9.

Mehanična delavnica
ustanovljena leta 1869
Petra Braido in sina

Ulica Donata štev. 9
prevzema poprave šivalnih strojev in koles in vseh mehaničnih del. Dela izvršuje najnatančneje in po najnižjih cenah. Prodaja tudi kolesa nova in obrabljena kakor tudi vse šivalne stroje. Abonement za hranitev koles po 2 gl. na mesec.

Ulica Donata štev. 9.

4 date, 18 srebrnih kolajn, 30 častnih in priznanih diplomov.

Kwizde
restitucionalni fluid
o. k. priv. spirala voda za konje.

Cena 1 steklenici lgl. 40 n. a v
Rabi se že 35 let v dvornih konjiških hlevih pri vojaštvu in civilu za okrepanje in zopetno ojačevanje po velikih naporih pri izpahnjenjih, otrpelostikitid., usposoblja konja do izbornih del v treniranju. Dobiva se pristene le z gorno varstveno znamko v vseh lokarnah in trgovinah z mirodijami v Avstro-Ogerski, I
Glavna zaloga
Fran Iv. Kwizda
c. in k. avstro-egerski in kr. rumunski dvorni liferant.
okrožni lekar, Korneuburg pri Dunaju

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravlja v lekarji k Zrinjskemu, H. Brodovin, Zagreb, Zrinjski trg štev. 20

Trpotčev sok nepresenje deluje pri vseh prehlanjenih sopnih organov, ter je najboljši sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobol, hripenost in vratnobol. Tudi zastarni kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času da odpraviti; bolnik tobijotek za jelo, lahko spije in na ta način hitro okrevajo. — Izmed mnogih zahval spominjam tukaj samo ono:

„Velecenjeni gospod lekarnik!
Pošljite mi še tri steklenice Vaka izvrstno delujočega trpotčevega soka; potrebujem jih za moje poznance. Jaz sem od dveh steklenic od nesnosnega kašelja popolnoma ozdravljen. Hvala Vam. Priporočil bom te zdravilni sok vsem prsobolnim. S spodbujanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaju, 20 marca 1897.“

Pazinaj se torej, da je na vseki steklenici vstavljena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo je oni pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znamko nosi. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 n. — Razpoljuje se vsaki dan poštom na vse mesta in sicer proti predplačilu (pričačnavši 20 n. za zamotek) ali pa po poštnem povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih prekušanih zdravil razpošiljajo se na zahtevo zastonj in poštino presto. Lekarnak Zrinjskemu, H. Brodovin, Zagreb, Zrinjskega trga štev. 20.

Slovenci in Slovenke!

spominjajte se

o vsaki priliki naše prekoristne družbe

sv. Cirila in Metoda

Svoji k svojim !

**To Vam boli geslo v gospo-
darskem življenju !**

